

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 16.11.2004
KOM(2004) 760 endelig

2003/0302 (COD)

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET

i henhold til EF-traktatens artikel 251, stk. 2, andet afsnit

vedrørende

**Rådets fælles holdning til vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om
betingelserne for adgang til gastransmissionsnet**

DA

DA

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET

i henhold til EF-traktatens artikel 251, stk. 2, andet afsnit

vedrørende

Rådets fælles holdning til vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for adgang til gastransmissionsnet

1- INDLEDNING

Tidspunkt for forslagens forelæggelse for EP og Rådet (dok. KOM(2003) 741 endelig - C5-0633/2004-2003/0302(COD)): 12. december 2003

Tidspunkt for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse: 2. juni 2004

Tidspunkt for Europa-Parlamentets udtalelse ved førstebehandlingen: 20. april 2004

Tidspunkt for ændret forslag: På grund af den hastende politiske karakter er ingen ændrede forslag blevet forelagt. Alle ændringsforslag, som Kommissionen har accepteret, er blevet accepteret af Rådet

Tidspunkt for politisk enighed i Rådet: 10. juni 2004

Tidspunkt for vedtagelse af Rådets fælles holdning: 12. november 2004

Bilag: Erklæring fra Kommissionen

2- FORMÅLET MED KOMMISSIONENS FORSLAG

Forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning er en supplerende foranstaltning til direktiv 2003/55/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 98/30/EF. Det går ud på at opstille minimumskrav til betingelserne for adgang til gastransmissionsnettene.

Erfaringerne, bl.a. fra EU's gasreguleringsforum i Madrid, viser, at en kvalitativ markedsliberalisering er lige så vigtig som en kvantitativ. Selv om direktiv 2003/55/EF vil føre til et fuldstændigt åbent marked senest i juli 2007, giver betingelserne for tredjeparters adgang til nettet i medlemsstaterne langt fra ensartede vilkår. Både direktiv 2003/55/EF og forordningsforslaget erkender, at tredjeparters adgang er af afgørende betydning for markedsliberalisering og indførelse af konkurrence. Mens direktivet blot opstiller målsætningerne, drejer forordningen sig imidlertid om bestemte minimumskrav, som skal

overholdes i forbindelse med denne vigtige del af direktivet, dvs. betingelserne for adgang til transmissionsnettet.

3- BEMÆRKNINGER TIL DEN FÆLLES HOLDNING

Med undtagelse af de forhold, der behandles i punkt 4.4, er den fælles holdning i fuld overensstemmelse med indholdet i Kommissionens forslag. En række andre ændringer, som Rådet og Europa-Parlamentet har foretaget, klarlægger forordningens bestemmelser og deres overensstemmelse med direktiv 2003/55/EF eller supplerer dem.

Medlemsstaterne har ikke blot erkendt, at der er behov for en forordning, men også, at den skal omfatte mere end rent grænseoverskridende anliggender for at undgå forskelsbehandling og forvridning af konkurrencen.

4- KOMMISSIONENS BEMÆRKNINGER I NÆRMERE ENKELTHEDER

4.1 Ændringsforslag, som Kommissionen har accepteret, og som indgår helt eller delvis i den fælles holdning

Ændringsforslag 1: Ændringen kan accepteres, da den klarlægger behovet for at afvikle de tilbageværende handelsbarrierer.

Ændringsforslag 3: Ændringen klarlægger behovet for samråd og samarbejde mellem Kommissionen og den pågældende industri, og det kan Kommissionen tilslutte sig.

Ændringsforslag 4: Den del af ændringsforslaget, som kan accepteres, indebærer en tydeliggørelse.

Ændringsforslag 7: Den foreslåede definition på ”netbruger” indebærer en tydeliggørelse og en forenkling uden dog at indskrænke den definition, Kommissionen havde foreslået.

Ændringsforslag 12: Ændringen bringer teksten i overensstemmelse med de respektive bestemmelser i direktiv 2003/55/EF. Den tager desuden hensyn til, at der i nogle medlemsstater er en vis konkurrence mellem ledningssystemerne. Endelig erkender ændringen behovet for at opstille tariffer, der foruden investeringer, hvis formål at få gassen til at strømme uhindret af kvalitets- eller andre samvirkespørgsmål, også muliggør infrastrukturinvesteringer.

Ændringsforslag 13: Tilnærmelse mellem tarifstrukturene og mellem balanceringsmekanismerne vil lette handelen med naturgas og give den bedre betingelser.

Ændringsforslag 15: Spørgsmålet kan overlades til markedet, da det er i systemoperatørens interesse at afsætte så stor kapacitet som muligt.

Ændringsforslag 18: Ændringen omfatter et vigtigt aspekt, som blev drøftet under Madrid-processen. Den beskytter TSO mod risikoen i forbindelse med upålidelige netbrugere og med uøkonomiske dispositioner, som træffes af netbrugere.

Ændringsforslag 19, 26 og 32: Ændringerne indebærer en tydeliggørelse.

Ændringsforslag 20 og 39: Ændringerne bygger på de frivillige retningslinjer for god praksis med hensyn til TPA, der blev vedtaget i Madrid, og holder den rette balance mellem markedskonkurrencens og forsyningssikkerhedens behov.

Ændringsforslag 21: Det er vigtigt at få fastlagt tidsrammen for, hvornår der bør tilbydes uudnyttet kapacitet på afbrydelig basis. Netbrugerne kan ikke udnytte denne tjeneste, hvis tiden forud ikke giver dem mulighed for at reagere.

Ændringsforslag 23: Offentliggørelse af tarifberegningen og metoderne bag den samt oplysninger om tarifstrukturen er et klart gennemsigtighedskrav og nødvendig for, at konkurrencen kan fungere, og for at undgå urimelige og uhensigtsmæssige tariffer.

Ændringsforslag 25, midterste del: Godkendelsen af de punkter i et transmissionssystem, som der skal offentliggøres oplysninger om efter høring af netbrugerne, sikrer, at der offentliggøres oplysninger om de punkter, som er vigtigst for markedet.

Ændringsforslag 28: Ændringsforslaget er i overensstemmelse med ordlyden i Madrid-retningslinjerne. Det er medtaget i realiteten, selv om Rådet af hensyn til den juridiske klarhed og tekstmæssige sammenhæng har ændret ordlyden.

Ændringsforslag 29: Harmoniserede balanceringsordninger er vigtige for en uhindret gasstrøm og for udvikling af spotmarkederne.

Ændringsforslag 34: Ændringen er et nyttigt supplement og afspejler tilsvarende bestemmelser i forordning (EF) nr. 1228/2003.

Ændringsforslag 36: Ændringen medvirker til at gøre Kommissionens arbejde mere effektivt og tilpasser dens rapporteringspligter.

Ændringsforslag 38: Netbrugernes inddragelse i udarbejdelsen af standardiserede aftaler og netkoder øger disses praktiske værdi og anvendelighed.

Ændringsforslag 40 og 41: Ændringen bygger på de frivillige retningslinjer, der blev vedtaget i Madrid. Netbrugerne har brug for at vide, hvordan den aftalte kapacitets disponibilitet påvirkes, så de kan træffe de nødvendige foranstaltninger for at opfylde kundernes behov under de foreliggende omstændigheder. Gennemsigtigheden bør i denne sammenhæng være så stor som mulig.

4.2 Ændringsforslag som Kommissionen har accepteret, men som ikke er medtaget i den fælles holdning

Ingen

4.3 Ændringsforslag, som Kommissionen har forkastet, og som ikke er medtaget i den fælles holdning

Ændringsforslag 1 og 4: De dele af ændringsforslagene, der kan indebære, at forordningens anvendelsesområde begrænses til grænseoverskridende handel, kan ikke accepteres af Kommissionen. Hvis forordningens anvendelsesområde begrænses til grænseoverskridende handel, bliver det umuligt at opfylde forordningens grundlæggende målsætninger. Forordningen kan i så fald ikke sikre de nødvendige ensartede adgangsbetingelser, navnlig ikke i medlemsstater med mere end en transmissionssystemoperatør. De problemer

forordningen drejer sig om, er relevante for samtlige gasnet og ikke blot begrænset til forbindelserne mellem dem. Hvis forordningens anvendelsesområde begrænses til grænseoverskridende handel, bliver den foreslåede forordning derfor næsten nytteløs.

Ændringsforslag 2, 5 og 6, første del: Ændringsforslaget giver det forkerte indtryk, at kun grænseoverskridende transport fører til intensivering af konkurrencen i hele EU, hvorimod dette skal opnås ved, at et øget antal markedsdeltagere kan levere gas i hele EU (dvs. i medlemsstaterne og mellem medlemsstaterne). (Se også bemærkningerne til ændringsforslag 1 og 4).

Ændringsforslag 6, anden del: Ændringsforslaget begrænser forordningens anvendelsesområde til transmissionssystemoperatører, som svarer til definitionen i direktiv 2003/55/EF. Det vil sandsynligvis udelukke regionale transmissionssystemer og derfor ikke indebære ensartede betingelser for adgang til transmissionsnettene.

Ændringsforslag 8: Ændringsforslaget skelner ikke klart mellem begreberne primært og sekundært marked, som er grundlæggende for forordningen. Det skaber risiko for misforståelser i forbindelse med udtrykket ”handel med kapacitetsrettigheder” i artikel 8, som betyder sekundære markeder.

Ændringsforslag 9 og 10: De udtryk, som defineres i disse ændringsforslag, forekommer ikke i teksten, og der er derfor ikke behov for nogen definition.

Ændringsforslag 11: Definitionen på ”relevante punkter” bør stå i retningslinjerne i forordningens bilag, for at den hurtigt kan tilpasses til markedsudviklingen. Oplagringsanlæg er bevidst blevet udeladt fra forordningens anvendelsesområde, da deres særlige karakter og lovgivningsbehov kræver selvstændig behandling.

Ændringsforslag 14: Denne ændring er vanskelig, for ikke at sige umulig at anvende i praksis på grund af sin ordlyd.

Ændringsforslag 16: De forhold, dette ændringsforslag gælder, ligger uden for forordningens anvendelsesområde.

Ændringsforslag 17: Ændringsforslaget går ud på at forpligte kapacitetsindehavere til at udbyde uudnyttet kapacitet på det sekundære marked. Kommissionen kan tilslutte sig ændringsforslagets formål og hensigt, men har den opfattelse, at økonomiske tilskyndelser vil kunne være særdeles lovende, når det gælder eksisterende aftaler. Hvad nye aftaler angår, behandles spørgsmålet i artikel 5, stk. 2.

Ændringsforslag 22: Ændringsforslaget indfører betydelig vilkårlighed med hensyn til, hvad der kan betragtes som ”forlænget og betydelig aftalemæssig overbelastning”. Desuden svækker ændringsforslaget de respektive bestemmelser i Kommissionens tekst. Det er værd at understrege, at mens de eksisterende aftaler - af juridiske grunde - skal behandles anderledes, er det af afgørende betydning, at nye aftaler tager hensyn til, at kapacitetshamstring ikke kan accepteres på et konkurrencepræget marked, og at princippet ”hvad der ikke forbruges, fortabes” skal anvendes.

Ændringsforslag 24: Ændringsforslaget tilføjer intet nyt. Definitionen på relevante punkter findes i artikel 6, stk. 3, og i bilaget.

Ændringsforslag 25, første og sidste del: De punkter, der skal offentliggøres oplysninger om, bør for klarhedens skyld kun behandles i artikel 6, stk. 3. På grund af det store antal udtagningssteder i nogle transmissionssystemer er det vigtigt at angive i hvert fald en procentdel af den udtagningskapacitet, som skal offentliggøres. Dette krav opfyldes i bilaget.

Ændringsforslag 27: I betragtning af de store forskelle mellem de europæiske transmissionssystemer forekommer dette ændringsforslag overilet. Systemets størrelse, adgangen til oplagringsanlæg og andre fleksibilitetsmidler kan være afgørende for TSO's muligheder, når det gælder balancerings tjenester. Desuden er henvisningen til markedsbaserede balanceringsordninger for tvetydig, da der findes forskellige markedsbaserede ordninger på EU's gasmarked.

Ændringsforslag 30: Ændringsforslaget kan give forkerte signaler og begrænse de foranstaltninger, der skal træffes, til samråd, og det undlader at inddrage de kompetente myndigheder, hvad der anses for nødvendigt for at sikre gennemsigtige aftaleprocedurer uden forskelsbehandling.

Ændringsforslag 31: Ændringsforslaget gør det ikke muligt at gennemføre en ordentlig samrådsproces med industrien, hvad Kommissionen betragter som yderst vigtigt.

Ændringsforslag 35: Kommissionen har gentagne gange erklæret, at den vil føre nøje samråd med industrien og gasforbrugerne, men det ville ikke være institutionelt korrekt at forpligte et udvalg, som er blevet oprettet efter bestemmelserne for udvalgsprocedure, til noget samråd.

Ændringsforslag 37: Nogle medlemsstater har stadig undtagelser fra direktiv 98/30/EF. For at sikre konsekvent anvendelse af fællesskabets lovgivning, ikke mindst artikel 22, 27 og 28 i direktiv 2003/55/EF og bestemmelserne i den foreliggende forordning, er undtagelser fra og fritagelser for forordningens anvendelse uundgåelige, da forordningen supplerer nogle af de bestemmelser i direktivet, hvorefter disse medlemsstater kan undtages.

Ændringsforslag 42: Af tekniske grunde i forbindelse med trykforholdene i nettet, som ændrer sig med forholdsvis kort varsel, kræver offentliggjort kapacitet ofte yderligere bekræftelse, inden den kommer på kontrakt. Det gælder ikke mindst kortvarige tjenester og tjenester med kort varsel.

4.4. Ændringsforslag, som Kommissionen har forkastet, men som er medtaget i den fælles holdning

Ændringsforslag 33: Kommissionen finder det nyttigt at understrege de europæiske borgeres og virksomheders ret til at gå til De Europæiske Fællesskabers Domstol, når dette er relevant. Rådet har imidlertid tilpasset artikel 11 til forordningsforslagets øvrige bestemmelser og helt udeladt stk. 2, 3, 4 og 5 og således fulgt Parlamentets ændringsforslag 33. Kommissionen accepterer Rådets handlemåde, som betyder en justering af forordningens bestemmelser.

4.5. Ændringer foretaget af Rådet

Definitionerne på ”ny markedsdeltager” og ”lille virksomhed” i artikel 2, stk. 23 og 24 i Kommissionens oprindelige forslag er blevet udeladt. Det kan accepteres af Kommissionen, da begreberne ”ny markedsdeltager” og ”lille virksomhed” er tilstrækkelig klare. Forordningens bestemmelser om nye markedsdeltagere er imidlertid blevet bibeholdt.

I artikel 9, stk. 1 og 2, har Rådet indskrænket den udvalgsprocedure, Kommissionen har foreslået. Den har udeladt alle emner, der ikke omfattes af retningslinjerne i forordningens bilag. Kun de emner, der allerede omfattes af retningslinjerne i bilaget, er blevet bibeholdt. De emner, Rådet har taget ud, kan behandles på et senere stadium, f.eks. når rapporten i henhold til artikel 30 i direktiv 2003/55/EF (andet direktiv om det indre marked for gas), skal forelægges.

For at undgå det indtryk, at retningslinjerne i forordningens bilag kræver standardisering eller harmonisering i hele EU, har Rådet indføjet et nyt stykke (artikel 9, stk. 3), som skal afklare spørgsmålet. Det har aldrig været Kommissionens mening, at betingelserne for netadgang skulle standardiseres på fællesskabsplan, men derimod at der skulle fastsættes minimumsstandarder for netadgang. Teksten i artikel 9, stk. 3, kan derfor accepteres af Kommissionen.

Af hensyn til overensstemmelsen med direktiv 2003/55/EF har Rådet indsat artikel 16 om "undtagelser og fritagelser". Denne artikels bestemmelser betyder konsekvent anvendelse af Fællesskabets lovgivning. Forordningens artikel 16 er ikke mere vidtgående end de undtagelser, der allerede er fastsat i direktiv 2003/55/EF, men giver de medlemsstater, som er undtaget i henhold til artikel 28 i direktiv 2003/55/EF, ret til at ansøge om midlertidig undtagelse fra denne forordning med Kommissionens godkendelse.

Endelig accepterer Kommissionen, at forordningens ikrafttrædelse udskydes med et år i forhold til det oprindelige forslag. Desuden accepterer den, at retningslinjerne i forordningens bilag ikke bør ændres før den 1. januar 2007. Da Kommissionen mener, at retningslinjerne i forordningens bilag er tilstrækkeligt omfattende, udførlige og udviklede til at kunne opfylde markedets krav, kan den også acceptere dette forslag.

5- KONKLUSION

Kommissionen ville have foretrukket, at forordningen trådte i kraft i 2005, men mener, at den politiske enighed, som blev opnået den 10. juni (med kvalificeret flertal), og den efterfølgende fælles holdning, som blev vedtaget den 12. november 2004, fuldt ud tilgodeser forordningens målsætninger. Kommissionen kan derfor tilslutte sig den fælles holdning.

Bilag

Forslag til forordning om betingelserne for adgang til gastransmissionsnet

Erklæring fra Kommissionen

Lageranlæg og adgang til dem omfattes ikke af denne forordning.

Lageranlæg og adgang til dem behandles derfor ikke i retningslinjerne i forordningens artikel 9, stk. 1, eller i deres ændrede form i denne forordnings artikel 9, stk. 2.